

Η Αριάδνη στην Παλαιστίνη

«Η Αριάδνη του υφαίνει το αποϋφασμένο και αποϋφαίνει το υφασμένο», θεραπεύει μια τέχνη αρσενικοθηλυκή (θυμόμαστε τον Μαχάτμα Γκάντι), χειρωνακτική και πνευματική συνάμα, όπως και η κεντητική

Αναστάσης Μαδαμόπουλος

Της Αριάδνης του χιτώνες και ζωστήρες

Εκδόσεις Εναστρον, 2024

Iso1 | Το Κέντημα | Απόδοση: Κατερίνα Κρις | Εκδόσεις Πατάκη, 2026

27 Μαΐου 2026

Σταυρούλα Γ. Τσούπρου

«Εμπνευσμένο από ένα σάλι με παραδοσιακά κεντήματα που μου χάρισε το Tamer Institute, το Ινστιτούτο Κοινοτικής Εκπαίδευσης της Παλαιστίνης. Όλα τα “τοπία” που παρουσιάζονται είναι φωτογραφίες που τράβηξα από το σάλι καθώς το παρατηρούσα [...]. Ευχαριστώ τις Παλαιστίνιες γυναίκες που το κέντησαν αλλά και τους γενναιόδωρους ανθρώπους που μου το χάρισαν για να το έχω μαζί μου στην Αργεντινή. Η δημιουργικότητα και η γενναιοδωρία ταξιδεύουν πάντα πολύ μακριά [...]».

Υπογεγραμμένα από την πολυτάλαντη Isol, τα παραπάνω καταχωρίζονται στην κατακλείδα της έκδοσης (καταστόλιστης από το ευρύτερα γνωστό, ομορφότατο μοτίβο, διάκοσμο, επίσης, ελληνικού περιτυλίγματος), ύστερα από τη (σημαίνουσα και για την ερμηνεία καθεαυτήν της ιστορίας της) αφιέρωση «με αγάπη στον μπαμπά» της «Εδουάρδο Δελ Εστάλ (1954-2021), ενθουσιώδη οδοιπόρο αυτού και του άλλου κόσμου, εκείνου των ονείρων».

Αραγε, στον εν λόγω «άλλον» κόσμο βρίσκεται η Ανάποδη Πλευρά, όπου ασκεί τα επιδιορθωτικά της πειράματα η Λέιλα, μπαλώνοντας τρύπες από ξηλωμένες κλωστές, για να πάψει επιτέλους να χάνει τα πράγματά της; Στον κόσμο των νεκρών, συχνό συνομιλητή της γιαγιάς, ώσπου εμφανίστηκαν τα μπαλώματα της εγγονής; Ή μήπως πρόκειται για την ανάγκη καθεαυτήν της ύπαρξης μιας μεταφυσικής πλευράς της ζωής, παράλληλης με την «πραγματική» πλην διεπόμενης από μια διαφορετική λογική, βάσει της οποίας η Ανάποδη Πλευρά (οξυγονώνουσα τη ζωή της κάθε ημέρας, αλλιώς η ορατότητα θα ήταν μικρή και η αναπνοή δύσκολη) δύναται να ξηλώσει ακόμη και ολόκληρο το Κέντημα και ύστερα να το φτιάξει, με κάποιες από τις παλιές αλλά και με καινούργιες κλωστές, από την αρχή, ξανά και ξανά;

Αυτήν ακριβώς την πρακτική, πάντως, ακολουθεί η «Αριάδνη» του Α.(ναστάση) Μ. (αδαμόπουλου) –ή της ως Α.Μ. αυτοπροσδιοριζόμενης ενδοκειμενικά Α.(υτού) Μ. (εγαλειότητος) του συγγραφέα, που ορίζει την αφήγηση, όπως και την ηρωίδα του («μυθιστορηματική προέκταση του αρχαιοελληνικού μύθου», πλην πλάσμα και είδωλο δικό του)– περιηγούμενη στη νησιωτική και ηπειρωτική Ελλάδα, στις Ανδεις, σε Ευρώπη και Αφρική, στη Μικρά Ασία, αλλά και καθ' όλο το μήκος και τις προεκτάσεις του Ανατολικού δρόμου του μεταξίου: «Η Αριάδνη του υφαίνει το αποϋφασμένο και αποϋφαίνει το υφασμένο», θεραπεύει μια τέχνη αρσενικοθηλυκή (θυμόμαστε τον Μαχάτμα Γκάντι), χειρωνακτική και πνευματική συνάμα, όπως και η κεντητική.

Οι διαδρομές/επισκέψεις της Αριάδνης γίνονται σε γεωγραφικούς τόπους και εσωτερικά τοπία, σε κοινωνικές ομάδες (Μικρασιάτες πρόσφυγες) ή πολύτιμες ξεχωριστές προσωπικότητες (Γιαννούλης Χαλεπάς, Βιολέτα Πάρα), σε κείμενα και έργα τέχνης του συγγραφέα και πολλών ομοτέχνων του, στις πολύκλαδες συνυφάνσεις του δικού της μακρού μυθολογικού βίου (αποκαλύπτοντος σταδιακά τις «αναρίθμητες και συχνά αντικρουόμενες» παραλλαγές του), αφ' ενός, με ποικίλες χειρωνακτικές τέχνες (τις αντίστοιχες μεταστοιχειώσεις τους, τους συμβολισμούς και την ποιητική τους) – από την υφαντική μέχρι την επιτοίχια διακόσμηση, τις βοτσαλωτές συνθέσεις, τη χαρτοϋφαντική και την ξυλογλυπτική)–, αφ' ετέρου, με: τα στάδια του βίου του δημιουργού της, ιστορικά γεγονότα που σημάδεψαν τον εθνικό βίο, λαϊκά έθιμα, τη μελέτη χλωρίδας και (ορνιθο)πανίδας, την αρχαιογνωσία (έκτοτε η καθίδρυση τού «δεσμού» ύφανσης και γραφής), ακόμη και με την πολιτειολογία: όλα υφασμένα με τη γνωστή «ολιστική»/αυτοαναφορικοφιλοσοφική γραφή του φιλόλογου, συγγραφέα και εικαστικού Αναστάση Μαδαμόπουλου, κάθε νέο πεζογράφημα του οποίου ξεπερνά το «βάθος» και το «πλάτος» των προηγούμενων, με αποτέλεσμα να απαιτείται πλέον ειδική προετοιμασία (σε χρονικές και προσληπτικές αντοχές) από την πλευρά του αναγνωστικού κοινού.

Ενας ωκεανός πληροφοριών και αναστοχασμού, ένας υδάτινος λαβύρινθος πλεγμένος με νήματα/μίτους πλέοντα, εκτεινόμενα σε χειρονομίες επικοινωνίας με τον εαυτό και με τον άλλο, σαν τις ξηλωμένες κλωστές που η Λέιλα, αντί να ξαναράβει, έπρεπε να

αφήνει λυτές, υποδεικνύουσες την ανάποδη πλευρά του κεντήματος, πολύτιμες έξοδοι κινδύνου από την ασφυξία του καθηλωμένου εγώ.

«Τα έργα των χειρών σου μη παρίδης, Κύριε», ούτε στην Παλαιστίνη ούτε σε κανένα άλλο μέρος της ταλαίπωρης Γης.